

Rechter verbiedt lelieteelt naast woonwijk vanwege gezondheidsrisico

Rechter in Limburg oordeelt dat de gezondheid van omwonenden belangrijker is dan 'luxeproduct' lelies.

Bewoners in het Limburgse Sevenum kunnen weer rustig ademen. De voorzieningenrechter in Roermond gaf hen gelijk: een lelieveld naast hun woonwijk brengt té grote gezondheidsrisico's met zich mee. De bestrijdingsmiddelen die de teler wilde gebruiken kunnen leiden tot gezondheidsschade. Vooral jonge en ongeboren kinderen lopen risico. Bovendien oordeelt de rechter: de teler kan ook een ander - minder schadelijk gewas – telen op het perceel. Ook oordeelt de rechter dat de voedselzekerheid niet in het geding komt, aangezien lelies een luxeproduct zijn. De rechter legt daarom een verbod op om bestrijdingsmiddelen te gebruiken voor de lelieteelt naast de woonwijk. "We zijn zo blij dat de rechter onze gezondheid serieus neemt en dat onze kinderen gewoon buiten kunnen blijven spelen", aldus één van de bewoners.

Maatschappelijke onrust rondom gif en lelies

De zaak in Sevenum is niet de eerste rechtszaak rondom lelies en landbouwgif. In de maatschappij neemt de onrust rondom het hoge gifgebruik in de groeiende leliesector toe. In de bollenteelt wordt gemiddeld veel meer landbouwgif gebruikt dan bij andere gewassen, en lelies spannen daarbij de kroon: gemiddeld 114 kg per hectare aan pesticiden vergeleken met 25 kg bij tulpen, 8 kg op aardappelen en 3 kg op tarwe. Bovendien is gebleken dat de Nederlandse toelatingsprocedure voor pesticiden grote hiaten bevat: er wordt niet gemeten wat het effect van middelen is op de hersenen op de lange termijn en er wordt niet gemeten wat het effect is van het gebruik van cocktails van middelen. Middelen die worden toegelaten, zijn dus niet veilig te noemen, want er wordt simpelweg niet voldoende onderzoek verricht. De telers zelf lopen gevaar, maar ook omwonenden en de natuur.

De zaak in Sevenum

Een groep van 35 bewoners in Sevenum maakte zich dan ook grote zorgen toen bleek dat zij een lelieteelt vlak naast hun woonwijk kregen, een wijk met vele kleine kinderen en huisdieren. In eerste instantie gingen zij het gesprek aan met de teler die aanbood om de bufferzone van 10 naar 50 meter te verhogen, en het aantal middelen terug te brengen naar een 'groene' lijst van 19. De groep vond dat onvoldoende om hun gezondheid te beschermen en kreeg daarin vandaag gelijk van de rechter. De rechter hanteerde daarbij de volgende redenering:

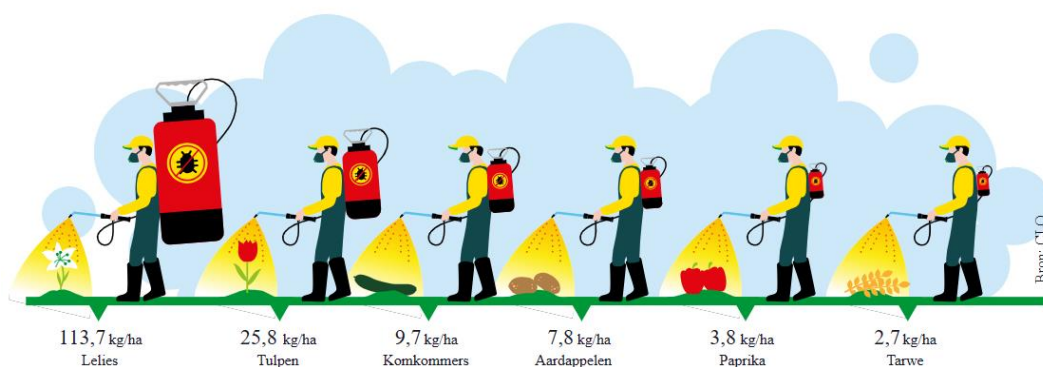
- Het voorzorgprincipe is hier van toepassing: er is een reëel risico op schade voor de gezondheid.
- Testen en analyses die zijn voorgeschreven in de Europese toelatingsprocedure zijn niet voldoende geschikt zijn om een goed beeld te geven van mogelijke schadelijke gevolgen voor het zenuwstelsel en de hersenen van mensen op de langere termijn.

- Het standpunt van de teler dat de middelen zijn toegelaten en dus veilig zijn, gaat niet op. Onderzoek wijst voldoende uit dat er risico's op de loer liggen zoals ziekte van Parkinson.
- Ook op de 'groene' lijst van 19 middelen staan 7 middelen waarvoor een reële kans bestaat op neurologische gezondheidsschade, vooral bij jonge en ongeboren kinderen.
- De teler heeft aangegeven dat hij de 19 middelen op de lijst nodig heeft om de teelt rendabel te maken.
- Uit onderzoek blijkt dat stoffen tot 250 meter buiten percelen te vinden zijn. Een bufferzone van 50 meter volstaat daarom ook niet.
- Bovendien oordeelt de rechter: er is geen maatschappelijk belang om de lelieteelt toe te staan. Lelies zijn een luxeproduct en door een verbod komt de voedselvoorziening niet in het geding. De teler kan tenslotte een ander gewas telen op het betreffende perceel.

Lees hier het hele vonnis: <https://aardigeburen.nl/wp-content/uploads/240508-Vonnis-Sevenum.pdf>

AARDige Buren

De bewoners in Sevenum worden ondersteund door AARDige Buren, een brede coalitie van maatschappelijke organisaties die is opgestaan om bewoners te ondersteunen die opkomen voor een gezonde leefomgeving en specifiek tegen de lelieteelt. De eerste groep AARDige Buren kwam uit Boterveen, Drenthe. Ook daar legde een rechter in eerste instantie een verbod op, en in hoger beroep werd het aantal toegestane middelen teruggebracht van 35 naar 4. In diverse andere zaken werd er geschikt of koos de lelieteler om toch elders te gaan telen.

Meer weten? Neem contact op met info@aardigeburen.nl